

ODPOVEDE

ADAPTÁCIA NA ZMENU KLÍMY

1. OTÁZKA

RECYKLÁCIA VODY (J)   KVAPKOVÁ ZÁVLAHA (D)   OBNOVENIE ZÁSOB PODZEMNEJ VODY (H)

VLNOLAM (C)   HRÁDZA (E)   OBOŽŤIVELNÝ DOM (A)   PRECÍZNE POĽNOHOSPODÁRSTVO (B)

ZELENÝ MÚR/STRECHA (F)   ENERGETICKÁ OBNOVA BUDOV (I)   DIVERZIFIKÁCIA PLODÍN (M)

MESTSKÉ POĽNOHOSPODÁRSTVO (K)   SYSTÉMY VČASNÉHO VAROVANIA (L)

SYSTÉMY ODPADOVEJ VODY Z DOMÁCNOSTÍ (G)

KLÍMA A ENERGETIKA

1. OTÁZKA

FOSÍLNE PALIVÁ

UHLIE

ROPA

ZEMNÝ PLYN

OBNOVITEĽNÉ ZDROJE

VETERNÁ ENERGIA

JADROVÁ ENERGIA

SLNEČNÁ ENERGIA

GEOTERMÁLNA ENERGIA

ENERGIA Z VÍLN

ENERGIA Z BIOMASY

2. OTÁZKA

V roku 2018 boli emisie skleníkových plynov v EÚ o **23** % nižšie ako v roku 1990. Hospodárstvo EÚ v rovnakom období naďalej rástlo o **61** %. Preto je EÚ podľa všetkého na dobrej ceste k splneniu svojho cieľa, ktorým je zníženie emisií o **20** % do roku 2020.

Každá krajina na svete však musí znížiť emisie a dosiahnuť klimatickú neutrálnosť (nulovú bilanciu emisií). EÚ a jej členské krajiny sa zaviazali, že do roku 2030 budú emisie ďalej znižovať (na **40** % pod úrovňou v roku 1990) a do roku 2050 dosiahnu klimatickú neutrálnosť.

ODPOVEDE

3. OTÁZKA

Takmer tretina elektrickej energie vo svete v súčasnosti pochádza z obnoviteľných zdrojov energie. **NIE**

V rokoch 1990 až 2016 sa emisie skleníkových plynov znížili o viac ako 20%. **ÁNO**

Viac ako štyri milióny ľudí v súčasnosti pracujú v tzv. ekologickom odvetví EÚ, čo znamená, že majú pracovné miesta, ktoré pomáhajú zlepšovať energetickú účinnosť a efektívne využívanie zdrojov. **ÁNO**

EÚ dováža viac než polovicu svojej energie – denne v hodnote približne 700 miliónov EUR – z Ruska. **NIE**

V rokoch 2014 až 2020 EÚ minula štvrtinu svojho rozpočtu na opatrenia súvisiace s klímou. **NIE**

KLÍMA A PRIEMYSEL

1. OTÁZKA

CESTNÁ DOPRAVA	CEMENTÁRSTVO	STAVEBNÍCTVO	KARTÓN	HLINÍK
POĽNOHOSPODÁRSTVO	ŽELEZO	OCEĽ	ODPAD	ENERGIA
SKLO	PAPIER	ROPA	PREPRAVA	

2. OTÁZKA

Musia napriek všetkému znižovať svoje emisie? **ÁNO**

Sú mimo EU ETS z dôvodu, že vypúšťajú menej emisií skleníkových plynov? **NIE**

Mohli by sa niekedy v budúcnosti zapojiť do EU ETS? **ÁNO**

3. OTÁZKA

NAJNIŽŠIE EMISIE	NÍZKE EMISIE	VYŠŠIE EMISIE	NAJVYŠŠIE EMISIE
BICYKEL PLACHETNICA KONSKÝ POVOZ	ELEKTRICKÝ SKÚTER HYBRIDNÉ VOZIDLO	OSOBNÉ VOZIDLO TRAKTOR VLAK	OSOBNÉ LIETADLO VÝLETNÁ LOĎ

LESY – NAŠI OCHRANCOVIA KLÍMY

1. OTÁZKA

Lebo zachytávajú oxid uhličitý zo vzduchu a ukladajú ho.

2. OTÁZKA

Lesy môžu takisto vypúšťať **SKLENÍKOVÉ PLYNY**, napríklad keď sa vyrubujú, rozkladajú alebo keď je pod nimi narušená pôda.

Ľudia vyrubujú svetové lesy znepokojujúco rýchlym tempom: v **TRÓPOCH** sa až z 80% odlesňuje preto, aby sa uvoľnila pôda **FARMÁM**, stromy sa však rúbu napríklad aj na účely produkcie **DREVA** a papiera či budovania ciest a **BANÍ**.

Okrem toho, že odlesňovanie urýchľuje **ZMENU KLÍMY**, jeho dôsledkom je aj ničenie biotopov lesných živočíchov a zmeny **ZRÁŽKOVEJ** činnosti, ktoré spôsobujú suchá.

Každý rok sa vyrúbe časť tropického lesa s plochou veľkou ako **GRÉCKO**.

PRIJATIE OPATRENÍ

3. OTÁZKA

- Pokús sa vyhadzovať čo najmenej jedla.
- Pri odchode z izby alebo z domu zhasínaj svetlo.
- Keď je kúrenie zapnuté, zatvor všetky okná.
- V obchode nakupuj lokálne dopestované a sezónne ovocie a zeleninu.
- Pri nákupe nových domácich spotrebičov upozorni rodičov, aby pri výbere dbali predovšetkým na energetickú účinnosť spotrebičov.
- Produkuj menej odpadu a separuj ho, aby sa mohol recyklovať.
- Recykluj elektronické spotrebiče, ktoré už nepoužívaš – sú plné škodlivých plastov a kovov.
- Kompostuj – rozkladanie jedla pôde len prospeje.

MEDZINÁRODNÉ OPATRENIA**2. OTÁZKA**

Dňa 22. apríla 2016 v **PARÍŽI** / **NEW YORKU** **174** / **195** krajín formálne podpísalo Parížsku dohodu – ide o najväčší počet krajín, ktorý kedy podpísal medzinárodnú dohodu v jediný deň.

Aby sa Parížska dohoda mohla stať právne záväznou, muselo ju formálne ratifikovať minimálne **45** / **55** krajín predstavujúcich minimálne **45** / **55** % svetových emisií.

SPOJENÉ ŠTÁTY / **EÚ** formálne ratifikovali/-a túto dohodu 5. októbra 2016, čo znamenalo, že nadobudla platnosť 4. novembra, teda menej ako rok po jej prijatí.

3. OTÁZKA

- Pretože niekedy si to nemôžu sami dovoliť.
- Pretože niektoré z nich trpia v dôsledku zemepisnej polohy (napr. malé ostrovy) horšími vplyvmi zmeny klímy.
- Pretože majú menšie hospodárstva, čo znamená, že vypúšťajú menej skleníkových plynov ako všetky ostatné krajiny.
- Pretože bohaté krajiny nesú historickú zodpovednosť za emisie, ktoré vyprodukovali od priemyselnej revolúcie, a v dôsledku toho musia teraz za ne platiť.